

мінімальною кількістю побічних явищ і багатьма іншими. Головний діючий компонент розторопші - це силімарин, що представляє собою суміш з чотирьох ізомерів флавонолігнанів: ізосілібінін, силібінін, силіхристин і силідіанін.

У багатьох препаратах, що містять флаваноїди розторопші, у складі є й компоненти багатьох інших рослин, які володіють впливом комбінованого прояву як на склад, так і на відтік жовчі. Слід відмітити їх помірну жовчогінну, спазмолітичну, протизапальну та антисептичну дії. Різниця між даними препаратами полягає у кількісному співвідношенні між флаваноїдами розторопші та їх поєднанні з іншими сполуками, які, як правило, володіють антисептичним і жовчогінним ефектами.

Те, що силімарин позитивно впливає на стан організму при лікуванні хвороб печінки, зазвичай пояснюють його антиоксидантним потенціалом та так званою мембраностабілізуючою дією. Антиоксидантні ефекти силімарину пояснюють його взаємодією з вільними радикалами та перетворення останніх у вже неагресивні з'єднання. Цим самим зупиняється процес окислення ліпідів і подальше руйнування структур клітин, що пов'язане з наявністю у молекулах силібініну фенольної структури.

Доведено, що силімарин ефективно використовується у гуманній медицині для лікування токсичних уражень печінки, зокрема тихі, які викликані зловживанням алкоголю, надмірним вживанням лікарських препаратів, зіткненням з отрутохімікатами і солями важких металів.

Крім того доведено, що препарати, виготовлені з розторопші, можна віднести до малотоксичних речовин. Терапевтичні дози не впливають негативно на органи та системи організму людини і тварин, хоча іноді спостерігаються деякі побічні ефекти, пов'язані з нудотою, диспепсією, діареєю, свербінням, висипом і порушенням вестибулярного апарату. Побічні явища зникають відразу ж після припинення хворим прийому препаратів і подальше прийняття додаткових заходів не потребуються.

УДК 619:616.993.192.66:636.7

МУЗИКА А.К., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

solviovalyuda@ukr.net

ЕПІЗООТОЛОГІЧНИЙ ПРОЯВ ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК

В Україні спорадичні випадки захворювання собак на дирофіляріоз виявлялися ще з 1911 року. Наприкінці 1990-х років він набув поширення. У 1997 р. реєстрували 3 % хворих собак, у 1999 – 21 %, у 2002 – 55 % від досліджених за ці роки. Значне збільшення кількості інвазованих дирофіляріями тварин у м. Києві стали реєструвати з 1998 року, а у м. Одесі у позаминулому році вперше діагностували цю хворобу на базі клінік ветеринарної медицини.

За даними Київського міського державного управління ветеринарної медицини протягом 2000 року в столиці було виявлено 125 випадків дирофіляріозу собак. Найбільше хворих тварин зареєстровано у липні-серпні, що свідчить про сезонність прояву дирофіляріозу. Виявлена певна вікова сприйнятливість, оскільки собаки віком 5,5–7 років виявилися найбільш ураженими, порівняно з іншими віковими групами.

Протягом 1998–2000 рр. у м. Одеса було виявлено 38 випадків захворювання собак віком від 2 до 10 років. Найчастіше хворіли тварини короткошерстих порід. Вік заражених собак становив від 2 до 17 років, з яких 57,8 % склали самці і 42,2 % – самки. У собак у віці до 2 років інвазію не реєстрували. Собаки у віці від 2 до 13 років були уражені в рівній мірі, старші 13 років – значно рідше. Мікрофілярії виявили у 37 порід собак, але найчастіше інвазію реєстрували у німецької (30,3 %) і східно-європейської (13,5 %) вівчарок. У декоративних порід інвазію не виявляли.

Дирофіляріоз собак зареєстрований у Криму, Чернігівській області, Харківській, Полтавській, Сумській, Київській. У Києві кількість захворюєлих собак складала: в 1999 році – 15 випадків, у 2000 – 130, 2001 – 188, 2002 – 354, 2003 – 600 випадків.

У людей в Україні протягом 1975–1995 рр. реєстрували 50 випадків дирофіляріозу, у 1996–2000 рр. – 41, у 2001–2002 рр. – 77 випадків. У 2002 році реєстрували 52, а в 2003 – 25 випадків дирофіляріозу людини. Загалом з 1975 по 2005 роки було виявлено 434 випадки захворювання людей.

В Запорізькій, Донецькій, Дніпропетровській областях, АР Крим, виявлено 57 % випадків дирофіляріозу людей з усіх в Україні. Також неблагополучними є Одеська, Херсонська, Миколаївська області. На 1.01.04 р. в Україні зареєстровано 250 випадків дирофіляріозу у людини.

Кількість випадків дирофіляріозу в Україні стрімко зростає, тому для запобігання подальшого розповсюдження захворювання найважливішими є заходи своєчасної діагностики, лікування та профілактики.

УДК 619:616.995.1–036/.08:636.4

ГРИНЬ В.В., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

solviovalyuda@ukr.net

ПОШИРЕННЯ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ЗА АСКАРОЗУ СВИНЕЙ

За даними літератури, молодняк свиней на дорощуванні та відгодівлі під впливом паразитарної інвазії позбувається від 20 до 60 % добового приросту. Водночас зростають (від 25 до 100 %) затрати кормових одиниць на приріст маси тіла, а термін відгодівлі подовжується на 2–2,5 місяці. Щодо аскарозу свиней, дане захворювання є поширеним у всіх областях України.

Метою досліджень було вивчення поширення аскарозу у свиней ТОВ „Козацьке“ Бобровицького району Чернігівської області, а також діагностики та антигельмінтних властивостей промектину 1 % і бровальзену.

Досліди провели на підсвинках 2–4-місячного віку, спонтанно інвазованих аскарисами. Для цього сформували 3 групи свиней (1 контрольну та 2 дослідні) по 10 голів у кожній. Проби фекалій відбирали індивідуально і досліджували методом Дарлінга у модифікації Г.О. Котельникова та В.М. Хренова.

Тваринам першої дослідної групи вводили промектин 1 % підшкірно, з внутрішньої поверхні стегна у дозі 1 мл на 33 кг живої маси одноразово.

Тваринам другої дослідної групи використовували бровальзен з кормом у дозі 2 г/10 кг маси, змішавши препарат з дводенною нормою комбікорму, дворазово, повторивши обробку через 24 год, груповим методом.

Свиням контрольної групи антигельмінтик не призначали. Антигельмінтну ефективність визначали на 12-й день після дегельмінтизації.

Тестами для визначення ефективності лікування були екстенсивність (ЕЕ) та інтенсивність (ІЕ).

З метою вивчення епізоотичної ситуації господарства провели відбір та дослідження 150 проб фекалій від свиней різних вікових та виробничих груп.

Із досліджених нами гельмінтокопроовоскопічно проб аскарисами було уражено 74 голови, тобто екстенсивність інвазії (ЕІ) склала 49,3 % при інтенсивності інвазії (ІІ) 24,4 екземпляри яєць.

Максимально були уражені свині аскарисами віком 2–4 та 4–6 місяців. Екстенсивність інвазії в цих групах становила, відповідно, 64,6 % та 78,4 % при інтенсивності інвазії 22,5 та 31,9 екз. яєць. Інтенсивність аскарозої інвазії у двох дослідних та контрольній групах коливалася від 20,3 до 30,8 екз. яєць.

Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень свиней після дегельмінтизації свідчать про те, що промектин 1 % та бровальзен забезпечили 100 %-ний лікувальний ефект свиней від аскарозої інвазії (ЕЕ та ІЕ становили 100 %). Тварини контрольної групи були уражені збудниками аскарозу (ЕІ = 100 %, ІІ = 27,8 екз. яєць).